

Materiały do zadania 1.

Materiał 1.

„Wikipedia klasyfikuje je jako społeczeństwo przemysłowe, tuż obok masowego i otwartego. Nie jednak o klasyfikację tu chodzi.(...) Są to wszelkie wolne inicjatywy, zbiórki charytatywne, wolontariat – wszelka praca dla dobra wspólnego, którą zainicjowali obywatele, bez nacisku ze strony władzy.(...) Samo dba o swoje potrzeby, pomaga tym, którym się nie udało, wspiera najróżniejsze działania, otwiera nowe możliwości, stoi na straży prawa i moralności. Społeczeństwo podzielone na trzy sektory (I – administracja publiczna, II – organizacje nastawione na zysk, firmy i przedsiębiorstwa, III – organizacje pozarządowe, NGO) jest aktywne i zaangażowane. Skupia się w samorządach, uczestniczy w wyborach, jest świadome i zdecydowane. Liczne organizacje NGO rozproszone na terenie całego kraju, dają zatrudnienie, umożliwiają podejmowanie inicjatyw obywatelskich, opiekują się, pomagają załatwiać wszelkie sprawy urzędowe, usprawniają kontakty z administracją publiczną, edukują, rozwijają zasoby ludzkie swoich beneficjentów.”

/ Dz. Kusińska, <http://www.englishstory.pl/tekst/op/smdo/zaawansowany/158.html/>

Materiał 2.

„Zacznijmy od rozumienia terminu (...) który (...) jako pierwszy zaproponował w 1963 r. Japończyk Tadeo Umehao (...). Jest rozumiane jako takie, którego najważniejszą cechą jest produkcja, gromadzenie i obieg informacji – co jest uznawane za niezbędny warunek jego funkcjonowania. Dla jego członków komputer, Internet i wszelkie techniki cyfrowe stają się jednym z najważniejszych aspektów życia i pracy. W istocie, środek ciężkości współczesnej cywilizacji przesunął się w dużym stopniu od rzeczy do znaków (...). Nie chodzi przy tym wyłącznie o informacje jako dane dotyczące produkcji i usług, choć one też są oczywiście istotne. Chodzi o to, że informacje są traktowane jako produkt, jako towar na sprzedaż (czasem wręcz jako surowiec), który staje się główną siłą napędową współczesnej cywilizacji.”

/ M. Golka, <http://users.uj.edu.pl/~usgoban/files/golkasi.pdf/>

Materiał 3.

„ Cechą wyróżniającą jest zatrudnienie przeważającej liczby populacji w fabrykach, biurach, sklepach, ponadto aż 90% ludności stanowi ludność zamieszkująca miasta. (...) ludzie w społeczeństwie są połączeni instrumentalnie i funkcjonalnie, na zasadzie podziału pracy i wymianie dóbr poprzez instytucję rynku. Tradycyjna praca przypisana do rodziny i domu (uprawa roli, rzemiosło) nazywana domus została zastąpiona przez pracę na rzecz zewnętrznych instytucji, zmieniając strukturę i funkcje rodziny. Następuje wyodrębnienie czasu prywatnego i czasu zawodowego oraz pojawia się kategoria czasu wolnego. Tutaj jednostki produkcyjne specjalizują się w wytwarzaniu dóbr jednego rodzaju, co oznacza wąską specjalizację dla zatrudnionych i utrwalenia podziału pracy, a także zanikanie tradycyjnych umiejętności, na przykład związanych z utrzymaniem rodziny.(...) Dodatkowo pojawia się sformalizowany system powszechnych instytucji edukacyjnych, kształcących na rzecz rozwijającego się przemysłu i administracji. Życie w wielkich miastach jest anonimowe, bezosobowe, spotykamy osoby, których nie znamy.(...) Efektem ubocznym (...) jest pojawienie się kultury masowej i mass mediów.”

/ Socjologia, [http://kosiu.ms.net.lodz.pl/esociologiamodul2.doc./](http://kosiu.ms.net.lodz.pl/esociologiamodul2.doc/)

Zadanie 1. (0-2)

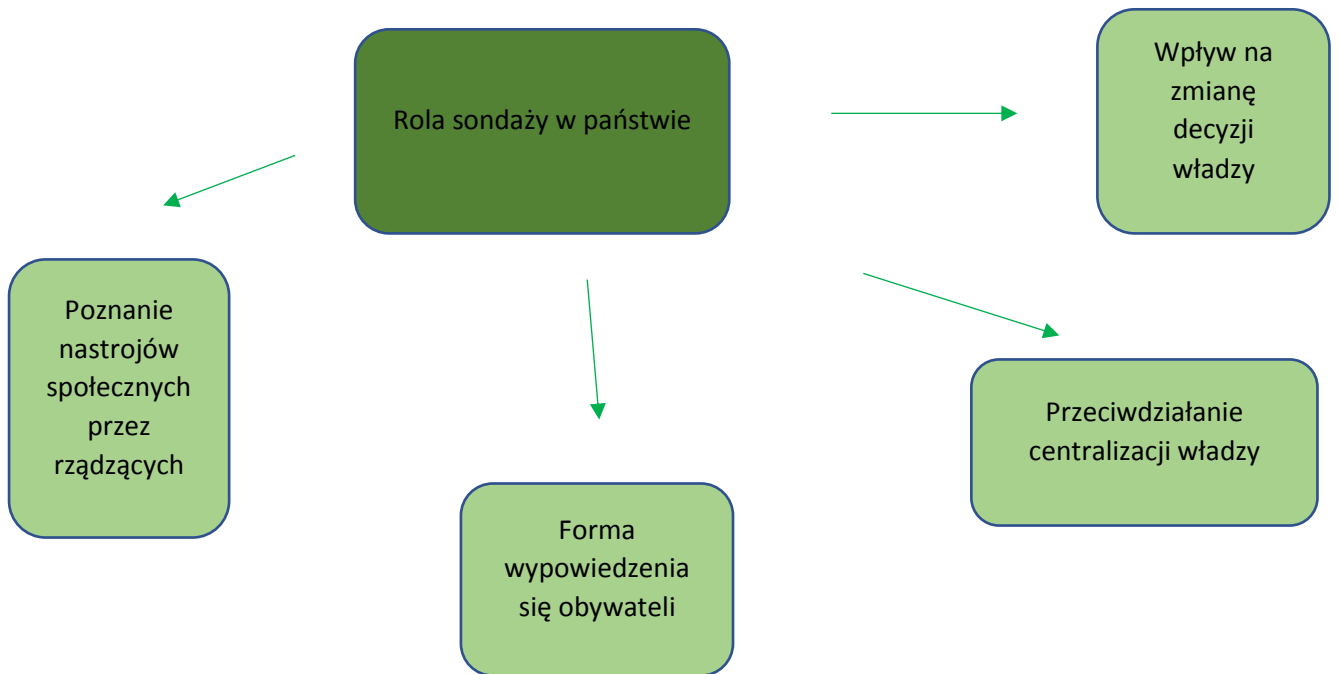
Do każdego z podanych opisów typów społeczeństw podaj nazwę społeczeństwa, którego opis dotyczy.

Społeczeństwo opisane w Materiale 1 to społeczeństwo

Społeczeństwo opisane w Materiale 2 to społeczeństwo

Społeczeństwo opisane w Materiale 3 to społeczeństwo

Materiał do zadania 2.

Zadanie 2. (0-2)

Oceń, które badanie opinii publicznej – sondaż czy sonda jest bardziej wiarygodne i podaj 2 argumenty na poparcie swojego stanowiska.

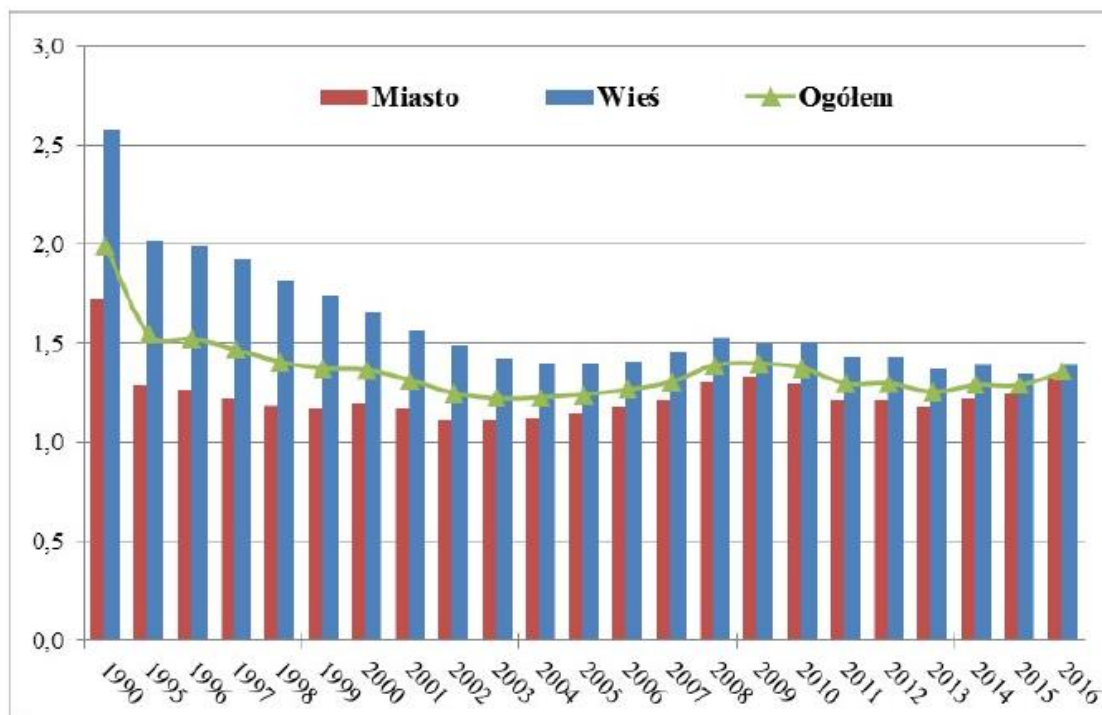
Bardziej wiarygodne badanie opinii publicznej to :

Argumenty:

.....
.....

Materiał do zadania 3.

Wykres 4. Współczynniki dzietności w latach 1990-2016

/ źr. Podstawowe informacje o rozwoju demograficznym Polski od 204 r., GUS 2015, s. 5./

Zadanie 3. (0-1)

W oparciu o analizę danych z wykresu odpowiedz czy w ostatniej dekadzie występowało zjawisko zastępowalności pokoleń. Uzasadnij swoją odpowiedź, wykorzystując dane.

.....
.....

Materiał do zadania 4.

/ źr. www.bibsy.pl/

Zadanie 4. (0-1)

Na jaki problem zwraca uwagę autor obrazka zamieszczonego w materiale źródłowym?

.....

Materiał do zadania 5.

/ źr. <http://o-historii.pl/mniejszosci-narodowe-ii-rp/>

Zadanie 5. (0-2)

Na podstawie danych z materiału źródłowego oraz wiedzy własnej wskaż po 1 przyczynie zmiany liczebności dwóch najliczniejszych w II RP mniejszości narodowych po II wojnie światowej.

1. Mniejszość narodowa -
Przyczyna zmiany liczebności -
2. Mniejszość narodowa -
Przyczyna zmiany liczebności -

Materiał źródłowy do zadania 6.

„...Wielka Brytania szybko uświadomiła sobie wagę procesu integracji migrantów z otoczeniem. Seria aktów prawnych regulujących sprawy „stosunków rasowych” została zapoczątkowana już w 1965 r. stanowiąc, obok systemu kontroli migracji, drugi filar brytyjskiej polityki migracyjnej skupiony na przeciwdziałaniu dyskryminacji. (...) migrantom pozostawia się swobodę kultywowania rodzimych wartości, religii, języka, w ograniczonym stopniu ingerując w relacje panujące między różnymi grupami etnicznymi oraz w ich miejsce w dominującej kulturze kraju przyjmującego. Ponadto, już w 1967 r. powołano do życia Komisję na Rzecz Równości Rasowej, która miała stać na straży równości szans i zapobiegać aktom dyskryminacji na tle rasowym.”

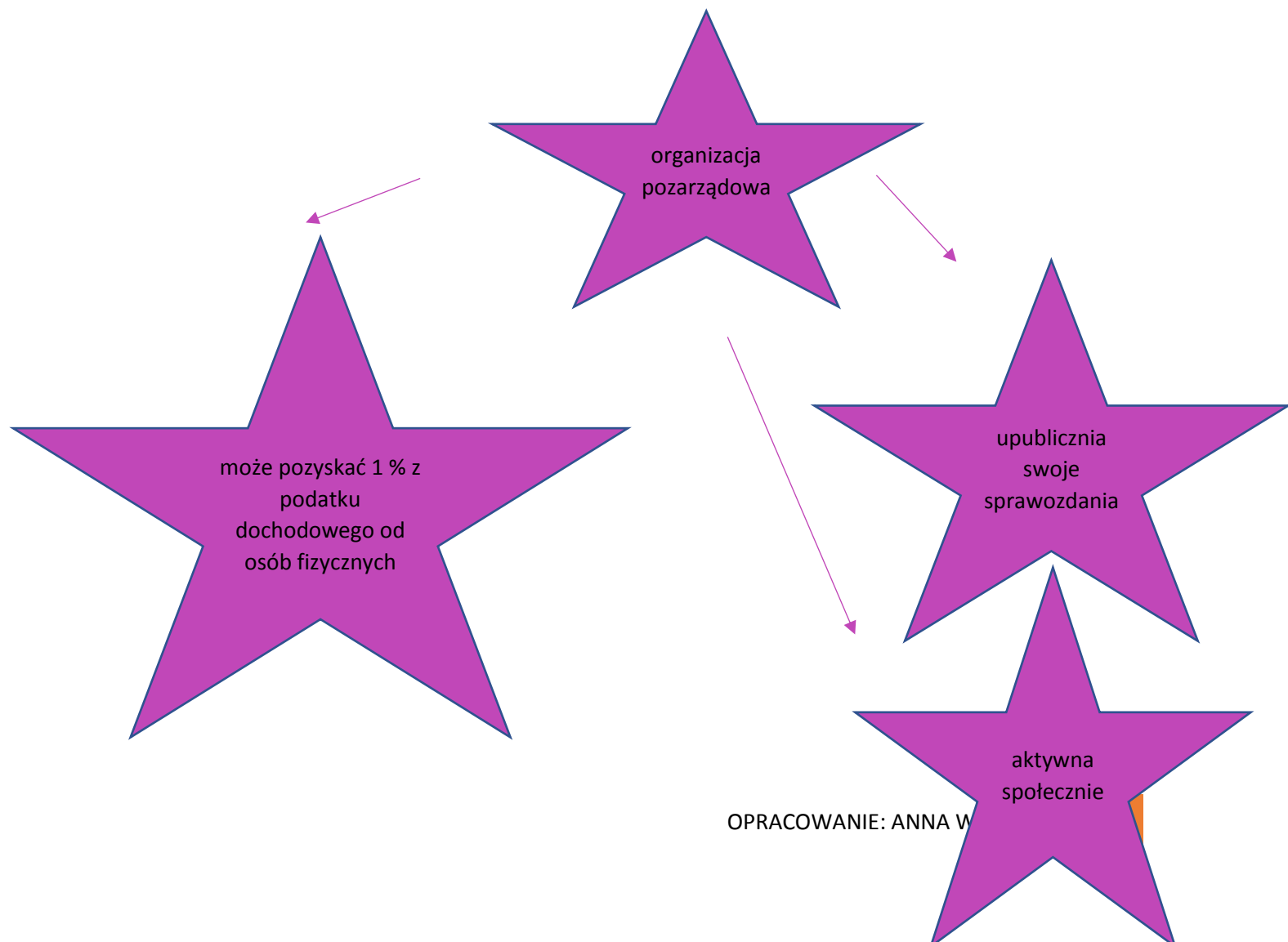
/ źr. K. Fiałkowska, J. Wiśniewski, *Polityka integracyjna Wielkiej Brytanii wobec uchodźców*, Instytut Spraw Publicznych, s. 13./

Zadanie 6. (0-1)

Nazwij model integracji imigrantów opisany w tekście stanowiącym materiał do zadania.

.....

Materiał do zadania 7.

Zadanie 7. (0-1)

Jaki status posiada organizacja zilustrowana w materiale źródłowym?

.....

Materiał źródłowy do zadania 8.

„ A. Pierwsza fala demokratyzacji. Minimum, które kwalifikuje system jako demokratyczny, to:

- a) Uprawnienia wyborcze co najmniej 50% populacji mężczyzn;
- b) Odpowiedzialna przed elektoratem władza wykonawcza, która albo musi otrzymać poparcie większości w pochodzącym z wyboru parlamencie, albo jest wybierana na okres kadencji w wyborach bezpośrednich. Stosując elastycznie obydwie kryteria można powiedzieć, że Stany Zjednoczone pierwszą falą demokratyzacji objęła mniej więcej około 1828 r. (...)

W latach 20. i 30. XX wieku nastąpiło odwrócenie fali demokratycznej. (...) Z siedemnastu krajów, które wprowadziły demokratyczne instytucje w latach 1910-1931, instytucje te przetrwały dekady lat 20. i 30. W czterech przypadkach. (...) Odwróceniu demokratycznego trendu towarzyszył rozwój komunistycznych, faszystowskich i militarystycznych ideologii.

B. Druga fala demokratyzacji. Zainicjowała ją II wojna światowa. Zwycięstwo aliantów umożliwiło ustanowienie demokratycznych instytucji w Niemczech Zachodnich, Włoszech, Austrii, Japonii i Korei. (...) W tym też okresie rozpad systemu kolonialnego zaowocował powstaniem nowych państw; także w niektórych z nich zapoczątkowany został demokratyczny rozwój. (...) Druga fala demokratyzacji opadła we wczesnych latach 60. Najbardziej dramatyczny zwrot obserwować można było w Ameryce Łacińskiej. (...) W 1960 r. dziewięć, spośród dziesięciu południowoamerykańskich krajów o iberyjskim rodowodzie, posiadało demokratycznie wybrane rządy; w roku 1973 – już tylko dwa : Wenezuela i Kolumbia.(...)

C. Trzecia fala demokratyzacji. W ciągu 15 lat od upadku dyktatury w Portugalii (1974 r.) nastąpił demokratyczny zwrot w około 30 krajach Europy, Azji i Ameryki Łacińskiej. W wielu innych systemach autorytarnych rozpoczął się proces liberalizacji. Fala demokratyzacji pojawiła się najpierw w południowej Europie. Trzy miesiące po przewrocie w Portugalii upadł wojskowy reżim, który rządził Grecją od 1967 r. W listopadzie 1975 r. – dokładnie pięć dni przed przegraną marksistów-leninistów w Portugalii – śmierć gen. Franco zakończyła jego 36-letnie rządy w Hiszpanii. W Afryce i na Bliskim Wschodzie postępy demokratyzacji nie były tak spektakularne. (...) W swojej drugiej fazie (po 1989 r.) cykl demokratyzacji objął kraje nie mające tradycji demokratycznych (Rumunia, Bułgaria, ZSRR, Tajwan, Meksyk).”

/źr. S. Huntington, *Trzecia fala demokratyzacji*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1995 r. (fragmenty) w: *Czy procesy demokratyzacji nadchodzą i odchodzą falami?* Materiały dydaktyczne CEO: www.ceo.org.pl/

Zadanie 8. (0 - 2)

a) (0 -1)

Na podstawie powyższego materiału źródłowego oraz wiedzy własnej wymień 3 czynniki, inne niż wymienione w tekście, które wpłynęły na powodzenie procesów demokratycznych w ramach tzw. trzeciej fali demokratyzacji.

.....

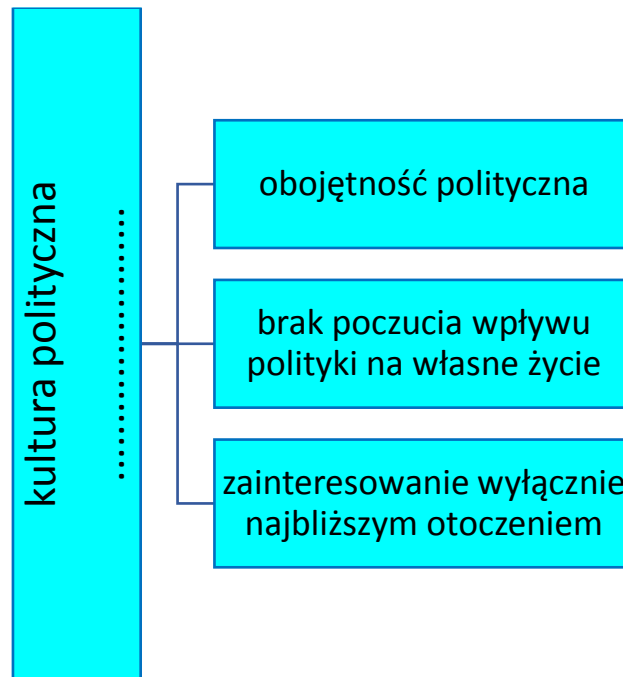
b) (0-1)

Wymień 3 państwa europejskie, inne niż wymienione w tekście, które uległy demokratyzacji podczas tzw. trzeciej fali.

.....

Materiały źródłowe do zadania 9.

Materiał 1.

Materiał 2.

„Demokracja to idea i ustroj pełen paradoksów, a kluczowy wśród nich dotyczy wizji obywatela. W demokracji – ustroju równości obywatelskiej – ich preferencje w rozmaitych sprawach powinny przekładać się na racjonalną wolę polityczną, a w konsekwencji na odpowiednie decyzje w sferze publicznej. Demokracji towarzyszy trochę naiwne założenie, że obywatel o skomplikowanej rzeczywistości cokolwiek wie. Problem w tym, co pokazują liczne międzynarodowe badania, że przeciętny obywatel niewiele wie w stosunku do tego, co należałoby wiedzieć, by prowadzić sensowną politykę we współczesnym świecie. Jego niewiedza nie jest zatem statystyczną osobliwością, lecz normą.

Dane naukowych dociekań pozwalają właściwie tylko na mniej więcej taką klasyfikację obywateli: „totalny ignorant”, „porażający ignorant”, „ogromny ignorant” i po prostu „ignorant”. (...) Demokracja ma zatem wpisana nieusuwalną wadę polegającą na tym, iż ignoranci – pośrednio, ale jednak – są decydentami w najważniejszych sprawach. Wielkie wyzwanie brzmi zatem: jak na podstawie zbiorowych decyzji ignorantów podejmować racjonalne decyzje.”

/źr. M. Cześnik, A. Kwiatkowska, R. Markowski, Między nami ignorantami, w: „Polityka” 26.04.2016./

Zadanie 9. (0-1)

Rozpoznaj typ kultury politycznej ukazany w materiałach źródłowych.

.....

Materiał źródłowy do zadania 10.

Wyniki głosowania nad wotum nieufności dla rządu Beaty Szydło – 7 kwietnia 2017 r.		
„za”	„przeciw”	„wstrzymujących się”
174	238	4

/ źr. www.Sejm.gov.pl/

Zadanie 10. (0-2)

Na podstawie materiału źródłowego rozstrzygnij i uzasadnij w oparciu o dane liczbowe:

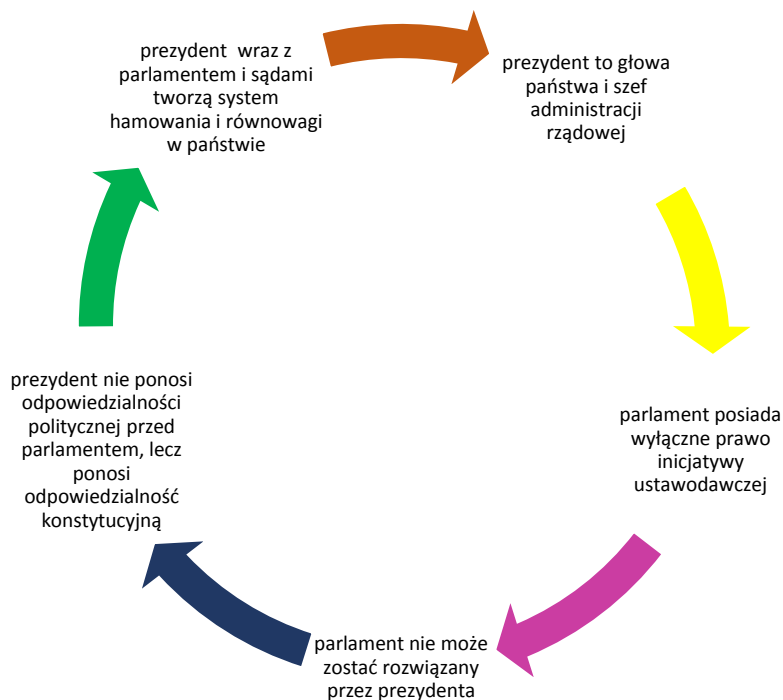
- a) Czy na Sali sejmowej podczas głosowania nad wotum nieufności dla rządu Beaty Szydło było wymagane quorum?

.....

- b) Ile wynosiła minimalna większość niezbędna do uchwalenia wotum nieufności dla rządu Beaty Szydło?

.....

Materiał źródłowy do zadania 11.

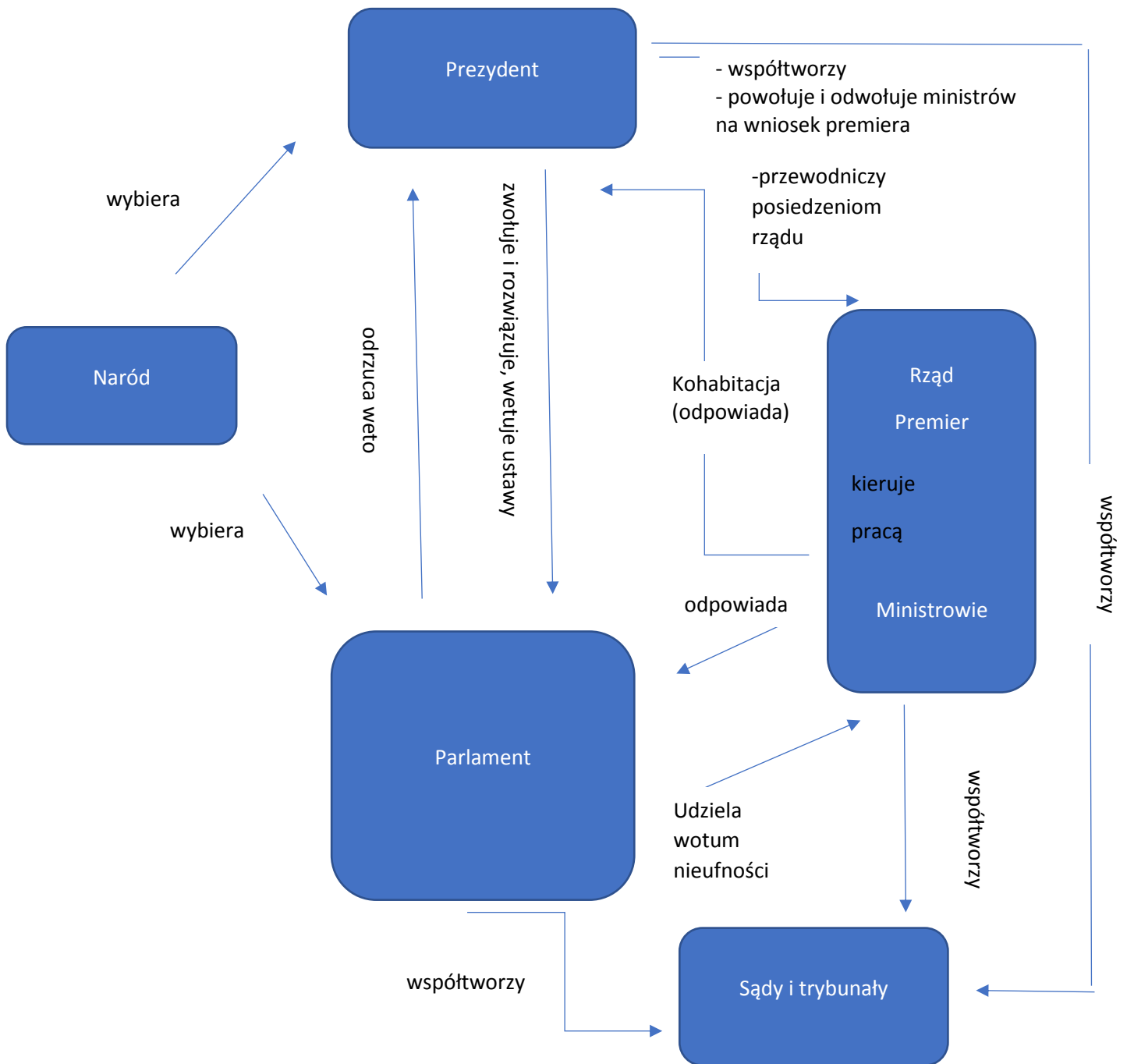
/ źr. Opracowanie własne/

Zadanie 11. (0-1)

Nazwij system polityczny, który został zilustrowany w materiale źródłowym do zadania.

.....

Materiał źródłowy do zadania 12.

/ źr. Opracowanie własne na podstawie: *Matura Vademecum, Wiedza o społeczeństwie. Zakres rozszerzony*, red. M. Walczyk, I. Walendziak, wyd. Operon, Gdynia 2017, s. 124./

Zadanie 12. (0 – 2)

- a) Rozpoznał system polityczny zilustrowany na schemacie.

.....

- b) Na podstawie materiału źródłowego i wiedzy własnej porównaj uprawnienia prezydenta w tym systemie (widoczne na schemacie) z uprawnieniami prezydenta RP.

.....

Materiał źródłowy do zadania 13.

„ W społeczeństwach opartych na suwerenności ludu, żadna jednostka, żadna klasa nie ma prawa narzucać reszcie swej woli; ale wszak także całe społeczeństwo nie posiada nieograniczonej władzy nad swoimi członkami. (...) Nie idzie jednak za tym, by ogół obywateli, albo ci, którzy mają przezeń poruczoną sobie suwerenność, mogli udzielić zarządzać egzystencją pojedynczych osób. Owszem, jest część ludzkiej egzystencji, która z konieczności pozostaje osobistą i niepodległą, która prawnie znajduje się poza wszelką kompetencją społeczną. Suwerenność istnieje tylko w sposób ograniczony i względny. Tam, gdzie zaczyna się niepodległość egzystencji indywidualnej kończy się jurysdykcja suwerenności. Jeśli społeczeństwo linię tę przekroczy, dopuszcza się takiej samej zbrodni jak despota nie mający innych praw, jak tylko katowski miecz. Społeczeństwo nie może bez uzurpacji przekroczyć właściwych mu granic; także większość nie może ich przełamać. Zezwolenie większości nie w każdym wypadku wystarcza, by nadać moc prawną działaniom społeczeństwa; są takie czyny, których nie sankcjonować nie może. (...)

Trzy władze polityczne: prawodawcza, wykonawcza i sądowa, są, tak jak były znane dotychczas, trzema sprężynami, które mają, każda w swoim oddziale, przykładać się do ruchu ogólnego. Lecz kiedy te sprężyny, wyszedłszy z karbów, zaczną się krzyżować, plątać i przeszkadzać sobie nawzajem, potrzeba siły, która je by na ich zwróciła miejsce. Ta siła nie może być w jednej ze sprężyn, gdyż posłużyłaby jej do zniweczenia innych; należy jej więc być z zewnątrz, być niejako neutralną, aby wszędzie mogła działać, gdzie tego potrzeba, i aby była zachowawczą i poprawczą, a nigdy nieprzyjazną.”

/ źr. B. Constant, *O monarchii konstytucyjnej i rękojmiach publicznych*, przekł. W. Niemojowski, Warszawa 1831, t. I, ss.35-41, 96-97 w: <http://www.knhd.law.uj.edu.pl/pliki/teksty/>

Zadanie 13. (0-3)

- a) Jaką doktrynę polityczną reprezentuje autor cytowany w materiale źródłowym?

.....

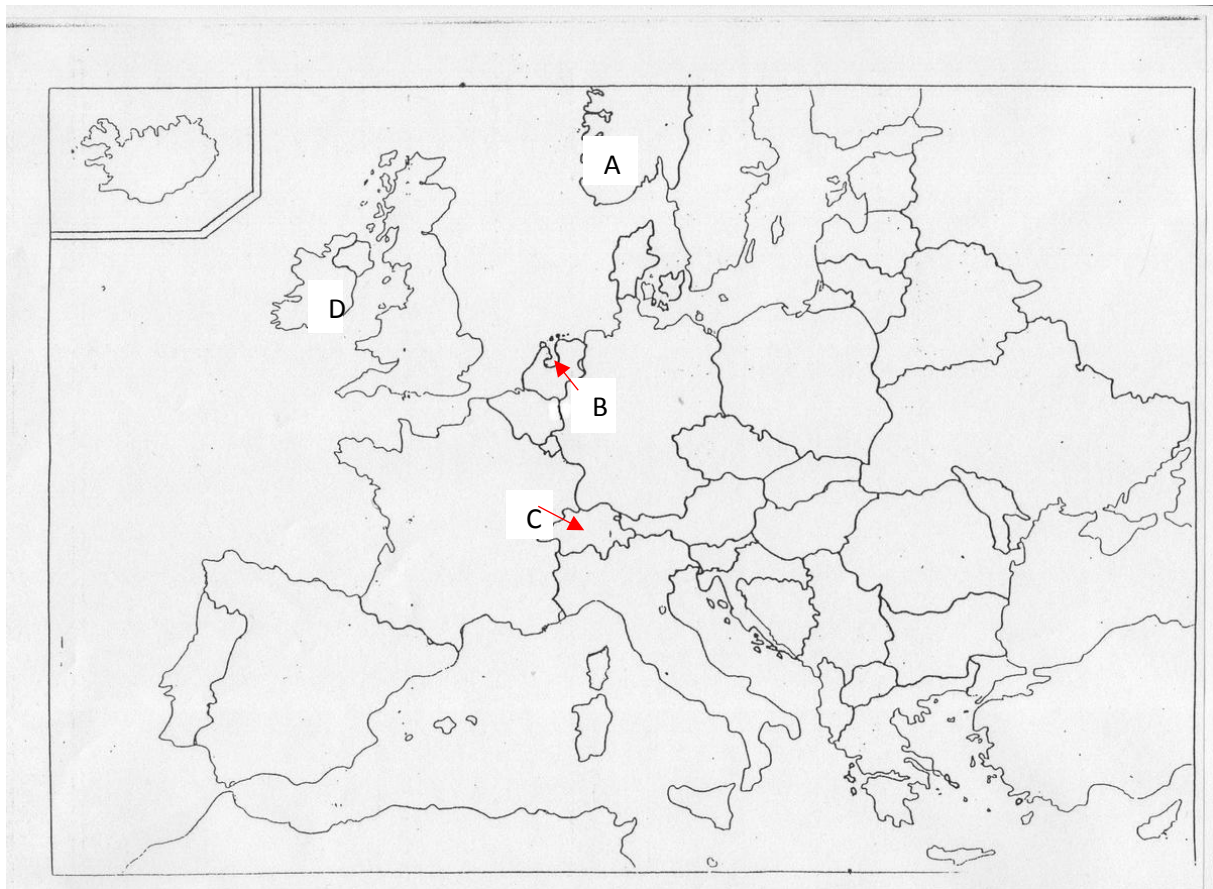
- b) Jak autor tekstu w materiale źródłowym postrzega ideę suwerenność ludu?

.....

- c) Jaki jest stosunek autora tekstu z materiału źródłowego do zasady trójpodziału władz?

.....

Materiał źródłowy do zadania 14.

/ źr. <https://lotari.pl/roleta-dachowa-z-nadrukiem-dec-n-roll.html?i=141142210/>

Zadanie 14. (0-2)

W oparciu o materiał źródłowy do zadania i wiedzę własną uzupełnij poniższą tabelę, wpisując we właściwe miejsca nazwę państwa oznaczonego odpowiednią literę na mapie, formę rządów w nim występującą oraz wpisz „TAK”, jeśli państwo jest członkiem Unii Europejskiej lub „NIE”, jeśli nie należy do Unii Europejskiej.

	Nazwa państwa	Forma rządów	Przynależność do Unii Europejskiej
A			
B			
C			
D			

Materiał źródłowy do zadania 15.

A

/źr. <https://en.wikipedia.org/wiki/>

B

/źr. <https://en.wikipedia.org/wiki/>

C

/ źr. <https://tvnewsroom.consilium.europa.eu/event/>

D

/źr. <https://en.wikipedia.org/wiki/>

Zadanie 15. (0-3)

Rozpoznaj postacie na fotografiach zamieszczonych w materiale źródłowym, a następnie podaj ich imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję.

- A ,
- B ,
- C ,
- D ,

Materiał źródłowy do zadania 16.

„ Artykuł 9

1. Społeczności lokalne mają prawo, w ramach narodowej polityki gospodarczej, do posiadania własnych wystarczających zasobów finansowych, którymi mogą swobodnie dysponować w ramach wykonywania swych uprawnień.
2. Wysokość zasobów finansowych społeczności lokalnych powinna być dostosowana do zakresu uprawnień przyznanych im przez Konstytucję lub przez prawo.
3. Przynajmniej część zasobów finansowych społeczności lokalnych powinna pochodzić z opłat i podatków lokalnych, których wysokość społeczności te mają prawo ustalać, w zakresie określonym ustawą.
4. Systemy finansowe, na jakich opierają się zasoby pozostające do dyspozycji społeczności lokalnych, powinny być wystarczająco zróżnicowane i elastyczne, aby mogły w miarę możliwości odpowiadać rzeczywistym zmianom zachodzącym w poziomie kosztów związanych z wykonywaniem uprawnień.
5. Ochrona społeczności lokalnych, finansowo słabszych, wymaga zastosowania procedur równoważących, mających na celu korygowanie skutków nierównego podziału potencjalnych źródeł dochodów, a także wydatków, jakie te społeczności ponoszą. Procedury lub działania tego typu nie powinny ograniczać swobody podejmowania decyzji przez społeczności lokalne w zakresie ich uprawnień własnych.
6. Społeczności lokalne powinny być konsultowane, w odpowiednim trybie, co do form przyznania im zasobów z redystrybucji dochodów.
7. O ile jest to możliwe, subwencje przyznane społecznościom lokalnym nie powinny być przeznaczane na finansowanie specyficznych projektów. Przyznanie subwencji nie może zagrażać podstawowej wolności społeczności lokalnej do swobodnego prowadzenia własnej polityki w zakresie przyznanych jej uprawnień.”

/źr. Europejska Karta Samorządu Terytorialnego,

[http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19941240607/O/D19940607.pdf /](http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19941240607/O/D19940607.pdf/)

Zadanie 16. (0-2)

Na podstawie materiału źródłowego i wiedzy własnej odpowiedz na poniższe pytania:

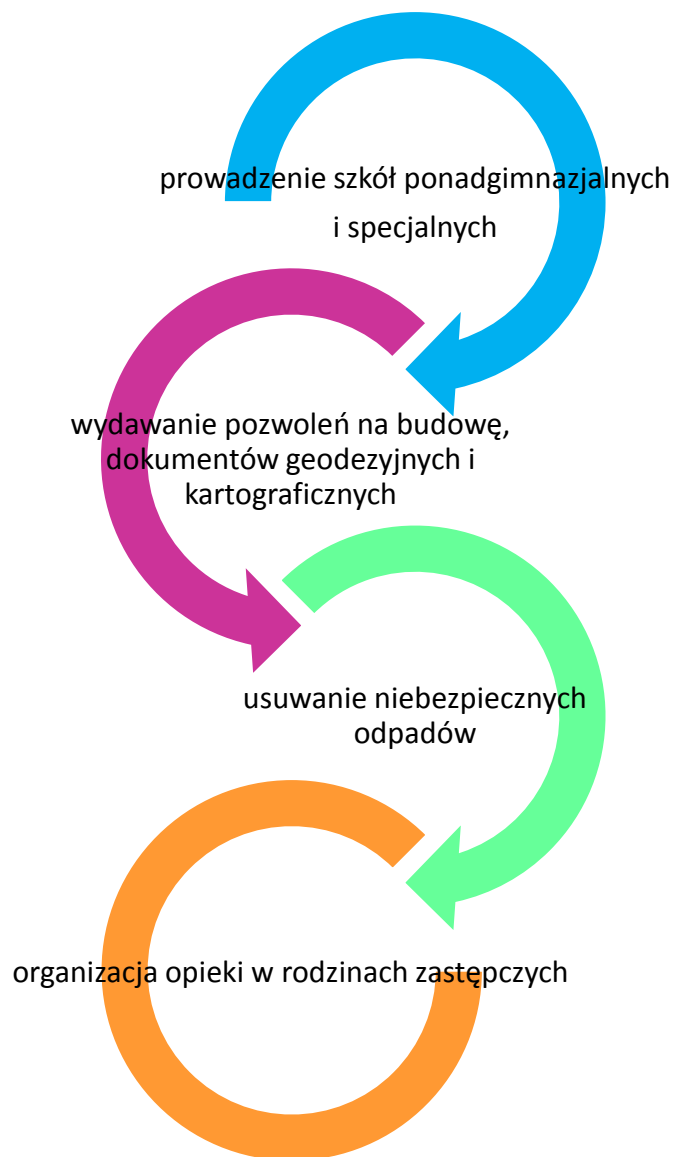
- a) Nazwij zasadę wyrażoną w podkreślonym fragmencie tekstu.

.....

- b) Podaj potoczną nazwę określającą sposób realizacji tej zasady przez bogate samorzady na rzecz najbiedniejszych samorządów w Polsce.

.....

Materiał źródłowy do zadania 17 i 18.

Zadanie 17. (0 – 1)

Nazwij jednostkę samorządu terytorialnego, której zadania zostały zilustrowane w materiale źródłowym.

.....

Zadanie 18. (0 – 1)

Uzupełnij tabelę w oparciu o wiedzę własną oraz materiał źródłowy.

Organ stanowiący	Organ wykonawczy

Materiał źródłowy do zadania 19.

„ Art. 123

1. Rada Ministrów może uznać uchwalony przez siebie projekt ustawy za pilny, z wyjątkiem projektów ustaw podatkowych, ustaw dotyczących wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Sejmu, Senatu oraz organów samorządu terytorialnego, ustaw regulujących ustrój i właściwość władz publicznych, a także kodeksów.
2. Regulamin Sejmu oraz regulamin Senatu określają odrębności w postępowaniu ustawodawczym w sprawie projektu pilnego.
3. W postępowaniu w sprawie ustawy, której projekt został uznany za pilny, termin jej rozpatrzenia przez Senat wynosi 14 dni, a termin podpisania przez Prezydenta Rzeczypospolitej wynosi 7 dni.”

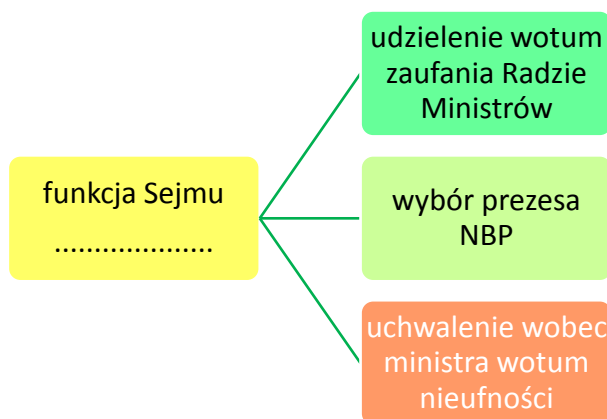
/źr. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)/

Zadanie 19. (0 – 2)

Porównaj tryb zwykły uchwalania ustawy z trybem pilnym, wykorzystując materiał źródłowy i wiedzę własną.

.....
.....
.....

Materiał źródłowy do zadania 20.

Zadanie 20. (0-1)

Nazwij funkcję Sejmu zilustrowaną na powyższym materiale źródłowym.

.....

Materiał źródłowy do zadania 21.

„ Źródła prawa – fakty, które wg przyjmowanej przez doktrynę prawniczą normatywnej koncepcji źródeł prawa danego kraju uznawane są za podstawę obowiązywania norm prawnych w danym systemie prawa.”

/https://prawo.uni.wroc.pl/sites/default/files/students-resources/%C5%B9r%C3%B3d%C5%82a%20prawa%20powszechnie%20obowi%C4%85zuj%C4%85cego%20w%20RP.pdf/

Zadanie 21. (0-1)

Na podstawie zacytowanej wyżej definicji rozstrzygnij czy Kodeks karny jest źródłem prawa w Polsce.

.....
.....

Materiały źródłowe do zadania 22.

Materiał 1.

„ § 2. Jeżeli kupującym jest konsument, na równi z zapewnieniem sprzedawcy traktuje się publiczne zapewnienia producenta lub jego przedstawiciela, osoby, która wprowadza rzecz do obrotu w zakresie swojej działalności gospodarczej, oraz osoby, która przez umieszczenie na rzeczy sprzedanej swojej nazwy, znaku towarowego lub innego oznaczenia odróżniającego przedstawia się jako producent.”

/ źr.
https://sip.lex.pl/#/act/16785996/2221825?directHit=true&directHitQuery=kc&keyword=r%C3%B3wno%20traktowanie/

Materiał 2.

„ Pracownicy powinni być równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, a także bez względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy.”

/źr. https://sip.lex.pl/#/act/16789274/2211878?directHit=true&directHitQuery/

Materiał 3.

„ § 2. Spółkami handlowymi są: spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna.”

/ źr. https://sip.lex.pl/#/act/16886516/2247994?directHit=true&directHitQuery=Kodeks%20sp%C3%B3%C5%82ek%/

Materiał 4.

„§ 3. Zaświadczenie o milczącym załatwieniu sprawy zawiera:

- 1) oznaczenie organu administracji publicznej i strony lub stron postępowania;
- 2) datę wydania zaświadczenia o milczącym załatwieniu sprawy;
- 3) powołanie podstawy prawnej;
- 4) treść rozstrzygnięcia sprawy załatwionej milcząco;
- 5) datę milczącego załatwienia sprawy;
- 6) pouczenie o możliwości wniesienia zażalenia;
- 7) podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania zaświadczenia, a jeżeli zaświadczenie zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego - kwalifikowany podpis elektroniczny.”

/ Źr. <https://sip.lex.pl/#/act/16784712/2226937?directHit=true&directHitQuery=Kpa&keyword=za%C5%9Bwiadczenia/>

Zadanie 22. (0-2)

Do podanych nazw kodeksów dopasuj właściwe fragmenty tekstów, zamieszczonych w materiałach źródłowych.

Kodeks cywilny	
Kodeks spółek handlowych	
Kodeks postępowania administracyjnego	
Kodeks pracy	
Kodeks postępowania karnego	

Materiał źródłowy do zadania 23.

„Wyrok

Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 21 września 2017 r.

IV P 138/16

Skład orzekający

Przewodniczący: Sędzia SR Grażyna Giżewska - Rozmus.

Sentencja

Sąd Rejonowy w (...) IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu w dniu 21 września 2017 r. w (...) na rozprawie sprawy z powództwa (...) (...) - (...) w O. przeciwko M. I. (1) o zwrot stypendium doktorskiego

I zasądza od pozwanego M. I. (1) na rzecz powoda (...) (...) - (...) w O. kwotę 13.019,94 (trzydzieści tysięcy dziewiętnaście 94/100) złotych tytułem zapłaty wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 marca 2016 r. do dnia zapłaty,

II zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.451 (pięć tysięcy czterysta pięćdziesiąt jeden) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 4.800 (cztery tysiące osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

IV Pm 138/16 (...)”

/ źr. <https://sip.lex.pl/#/jurisprudence/522473258/1/iv-p-138-16-wyrok-sadu-rejonowego-w-olsztynie?cm=RELATIONS/>

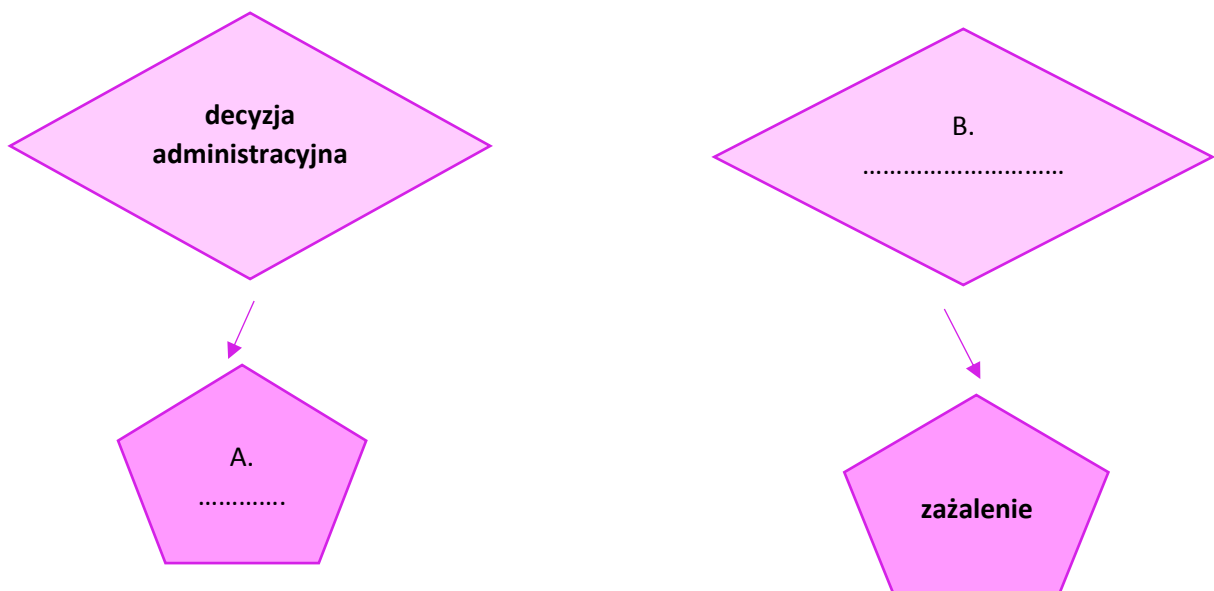
Zadanie 23. (0 -1)

Na podstawie materiału źródłowego i wiedzy własnej wskaż sąd II instancji właściwy do rozpatrzenia apelacji i określ jaki termin przysługuje na wniesienie apelacji od licząc od dnia doręczenia wyroku.

Sąd właściwy do rozpatrzenia apelacji:

Termin wniesienia apelacji:

Materiał źródłowy do zadania 24.

Zadanie 24. (0-1)

Wpisz właściwe terminy z zakresu postępowania administracyjnego w miejsca oznaczone literami na schemacie.

A:

B:

Materiał źródłowy do zadania 25.

„ Artykuł 55 Karty narodów Zjednoczonych wymienia szczegółowo obszary międzynarodowej współpracy gospodarczej oraz społecznej, które na podstawie artykułu 56 Karty, wymagają wspólnych oraz samodzielnych działań podejmowanych przez członków Organizacji. Owa współpraca obejmuje:

- a) *Podnoszenie stopy życiowej, pełnego zatrudnienia oraz dbanie o warunki postępu i rozwoju gospodarczego i społecznego;(…)*

Przez lata członkowie Narodów Zjednoczonych szukali odniesienia praw człowieka do globalnych kwestii, nie ustawali w wysiłkach zmierzających do znalezienia rozwiązań dotyczących milionów ludzi pozbawionych praw, wyłączonego, dyskryminowanego i żyjącego w ubóstwie. Podejście, które znalazło swoje odzwierciedlenie w przyjętej na pierwszej Światowej konferencji Praw Człowieka Proklamacji Teherańskiej (1968 r.) oraz wielu innych późniejszych dokumentach jest także znane jako podejście strukturalne. (...) Podejście strukturalne do praw człowieka jest także jasno wyrażone w Deklaracji o prawie do rozwoju, przyjętej w 1986 r. Dokument ten podkreśla wagę jednostki ludzkiej w procesie jej rozwoju, stanowiąc duży wkład do pojęciowego ogniwa między prawami człowieka a rozwojem. Deklaracja może również służyć jako przewodnik dla tworzenia narodowych i międzynarodowych polityk. (...) Stworzenie sprzyjających warunków (...) wymaga między innymi likwidacji naruszeń praw człowieka będących wynikiem kolonializmu, neokolonializmu czy dyskryminacji rasowej.”

/ źr. http://www.unic.un.org.pl/prawa_czlowieka/

Zadanie 25. (0-2)

Na podstawie materiału źródłowego oraz wiedzy własnej odpowiedz na pytania:

- a) Nazwij prawo człowieka, o którym mówi tekst zamieszczony w materiale źródłowym.

.....

- b) Określ generację praw człowieka, do której to prawo jest zaliczane.

.....

Materiały źródłowe do zadania 26.

Materiał 1.

„ Do przeznaczania na obronność co najmniej 2 proc. PKB zobowiązane są wszystkie kraje NATO, ale tylko 4 z 28 krajów należących do sojuszu spełnia ten warunek. Oprócz USA w zeszłym roku były to Francja, Grecja i Estonia.

Taka sytuacja jest źródłem irytacji Donalda Trumpa, który wielokrotnie ostro krytykował te kraje NATO, które zbyt mało wydają na obronność. Prezydentowi USA nie podoba się to, że jego kraj ponosi nieproporcjonalnie duży ciężar finansowy utrzymania siły bojowej całego sojuszu. Pod największą presją są te kraje, które wydają na zbrojenia mniej niż 1 proc. Swojego PKB. Są wśród nich Kanada,

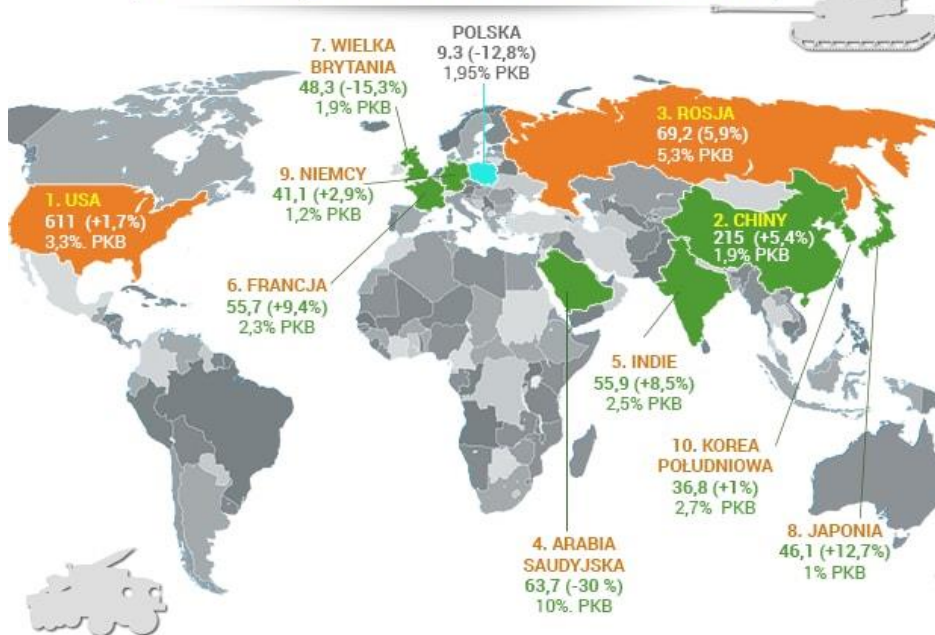
Słowenia, Belgia, Hiszpania i Luksemburg. Jak wyliczył SIPRI, gdyby wszyscy europejscy członkowie NATO wypełnili swoje zobowiązanie przeznaczania na obronność 2 proc. Swojego PKB, wzrost nakładów sojuszu wyniósłby aż 320 mld dolarów."*

*SIPRI – Sztokholmski Międzynarodowy Instytut Badań nad Pokojem

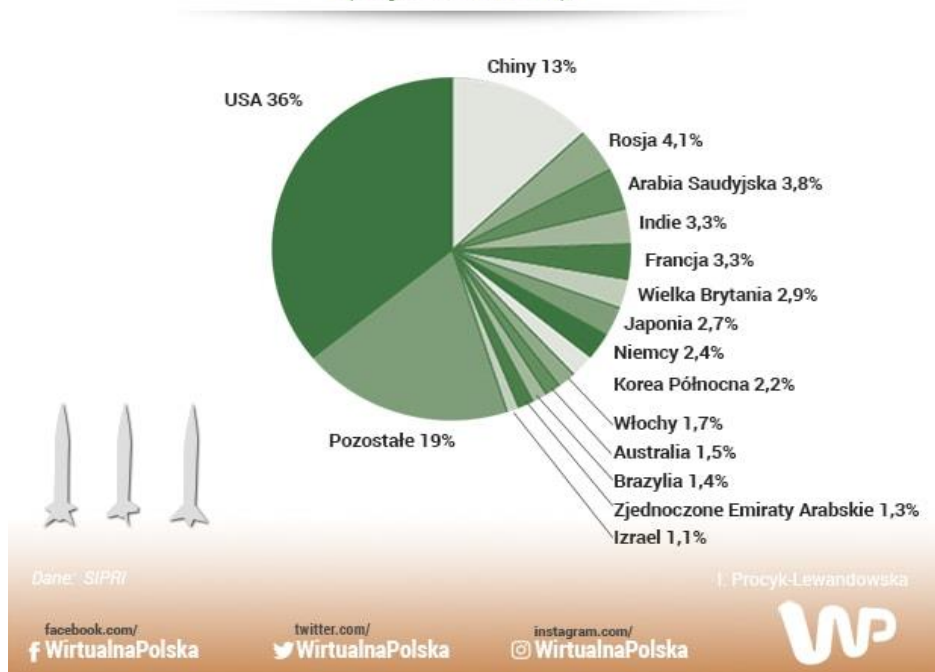
/ źr. J. Bereźnicki, Wydatki na zbrojenia na świecie w 2016 r. Polska poniżej wymaganego przez NATO progu 2 proc. PKB,
www.money.pl/

WYDATKI ZBROJENIOWE NA ŚWIECIE

10 PAŃSTW, KTÓRE WYDAJĄ NAJWIĘCEJ KWOTOWO
(w mld dol., zmiana w stosunku do 2015 r.)

15 PAŃSTW O NAJWYŻSZYCH WYDATKACH MILITARNYCH
(w procentach)

*Wydatki na zbrojenia za 2016 r.

/ źr. <https://www.money.pl/gospodarka/wiadomosci/artukul/wydaki-zbrojenia-swiat-polska-obronnosc-sipri,206,0,2306510.html/>

Zadanie 26. (0-2)

Na podstawie powyższych materiałów źródłowych oraz wiedzy własnej odpowiedz na pytania:

- a) Sformułuj wniosek na temat wydatków Polski na obronność w 2016 r. uwzględniając wysokość nakładów oraz porównując do pozostałych europejskich członków NATO, uwzględnionych w materiałach.

.....
.....

- b) Wskaż 2 państwa, uwzględnione w zaprezentowanym w materiale źródłowym zestawieniu, stanowiące największe zagrożenia dla pokoju na świecie. Uzasadnij swój wybór.

.....
.....

Materiał źródłowy do zadania 27.

Faktura nr 5/03/2014

Data i miejsce wystawienia: 19.03.2014, Warszawa
Data dostawy/wykonania usługi: 19.03.2014
Forma i termin płatności: zapłacono gotówką, 14 dni

Sprzedawca

Firma sprzedawcy
Ulica Sprzedawcy 1/1, 00-001 Warszawa
NIP: 111-111-11-11
e-mail: sprzedawca@email.pl
www.sprzedawca.pl

Nabywca

Firma nabywcy
Ulica Nabywcy 2/2, 00-002 Warszawa
NIP: 222-222-22-22
e-mail: nabywca@email.pl
www.nabywca.pl

Lp.	Nazwa towaru / usługi	Ilość	Miara	VAT	Cena netto	Wartość netto	
1	Przykładowy towar 1	1	szt.	23%	10,00	10,00	
2	Przykładowa usługa 1	2	szt.	23%	199,00	398,00	
3	Przykładowy towar 2	3	kg	23%	99,99	299,97	
				Netto	VAT	Kwota VAT	Brutto
W tym:				707,97	23%	162,83	870,80
Razem:				707,97		162,83	870,80

ZAPŁACONA

Do zapłaty: **870,80 zł**
Słownie: osiemset siedemdziesiąt zł 80/100
Konto: Bank Sprzedawcy • 12 3456 7898 7654 3210 1234 5678

Jan Kowalski

Jan Kowalski
Osoba upoważniona do wystawienia

Dziękujemy za skorzystanie z naszych usług

/zr. <https://www.polpress.pl/tag/darmowy-program-do-faktur/>

Zadanie 27. (0-1)

Pan Jan Kowalski z materiału źródłowego zamieszczonego powyżej zakupił przykładowe towary oraz przykładową usługę – wszystkie obłożone jedną, podstawową stawką VAT. Zapomniał jednak kupić przykładowej książki, wobec czego będzie musiał mieć wystawioną odrębną fakturę. Czy stawka VAT-u na fakturze za zakup książki będzie taka sama czy inna (jeśli tak, jaka)? Rozstrzygnij problem i uzasadnij swoją odpowiedź.

.....

.....

Materiał źródłowy do zadania 28.

/zr. <https://lotari.pl/roleta-dachowa-z-nadrukiem-dec-n-roll.html?i=141142210/>

Zadanie 28. (0-2)

Wypełnij tabelę dotyczącą członkostwa w Unii Europejskiej, wykorzystując mapę zamieszczoną materiale źródłowym.

	Nazwa państwa	Rok przystąpienia
A		
B		
C		
D		
E		

Materiał źródłowy do zadania 29.

„Trwająca obecnie w UE dyskusja na temat przyjęcia fali imigrantów z Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej charakteryzuje się zmieniającymi się dynamicznie postulatami i brakiem jasności co do intencji zarówno Komisji Europejskiej, jak i państw najbardziej zainteresowanych we wprowadzeniu systemu obowiązkowych kwot.(...)”

Przyjęcie obywateli innego państwa, zapewnienie im warunków do życia zgodnych ze standardami praw człowieka wiąże się ze znacznymi kosztami. W przypadku imigracji różniące się istotnie pod względem kulturowym od społeczeństw krajów docelowych (a z tym mamy do czynienia w przypadku imigrantów z Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej) dochodzi również ryzyko związane z odmiennością ich zwyczajów, religii, nierzadko zupełnej nieznanomości języka, które utrudniają integrację w społeczeństwie i powodują napięcia. Wydaje się więc naturalne, że państwa UE powinny udzielić pomocy przede wszystkim tym, którzy rzeczywiście jej potrzebują, ponieważ zagrożone jest ich życie i mienie w związku z działaniami wojennymi. Tymczasem wiele czynników wskazuje na to, że spośród ponad 380 tys. osób, które w 2015 roku dotarły na teren UE przez Bałkany i Morze Śródziemne, jedynie część jest w istocie uchodźcami z krajów takich jak Syria czy Irak – osobami wymagającymi niezwłocznej pomocy.

*Świadczy o tym w pierwszej kolejności struktura demograficzna przybyłej do UE w ostatnich miesiącach ludności. Informacja ta przebiła się do opinii publicznej , warto jednak ją podkreślić: według najnowszych danych **UNHCR**, 72% stanowią wśród migrantów mężczyźni, 15 % dzieci, 12 % kobiety. Biorąc pod uwagę, że w przypadku toczących się konfliktów zbrojnych uchodźcami stają się z reguły całe rodziny, statystyka ta może zastanawiać. Tym bardziej, że wśród uchodźców z Syrii zarejestrowanych w sąsiednich państwach (Liban, Jordania, Turcja oraz Irak) mężczyźni w wieku 18-59 lat stanowią jedynie 21,8%.”*

/źr. <http://blog.centruminicytyw.org/2015/09/polityka-ue-wobec-uchodzcow/>

Zadanie 29. (0 – 3)

- a) Na podstawie materiału źródłowego do zadania oraz wiedzy własnej wyjaśnij różnicę pomiędzy uchodźcą a imigrantem ekonomicznym.

.....
.....

- b) Rozwiń skrót nazwy organizacji, zaznaczony w tekście źródłowym i napisz czym ta organizacja się zajmuje.

.....
.....

Zadanie 30. (0-12)

Napisz wypracowanie na jeden z podanych tematów.

Materiał do Tematu 1.

Korupcja – problem aktualny?

„...w Polsce (...) obecnie nie jest to już zjawisko [korupcja] o charakterze systemowym, jakim było jeszcze choćby w połowie lat dziewięćdziesiątych XX wieku. (...) w okresie kilku lat (...) Polska zyskiwała coraz lepszą opinię w oczach analityków, inwestorów, przedsiębiorców i ekspertów oceniających kraj pod kątem jakości rządzenia czy łatwości prowadzenia działalności gospodarczej. Podobną konkluzję można wysnuć z wyników monitoringu Global Integrity Index z 2010 roku, w którym na 100 możliwych punktów Polska uzyskała 80 (...). Wynik ten oznacza, że zdolności Polski do kontrolowania korupcji w tak kluczowych obszarach, jak działalność gospodarcza, procesy polityczne (w tym na przykład funkcjonowanie partii politycznych czy prawo wyborcze), działanie podstawowych organów władzy wykonawczej, sądowniczej czy ustawodawczej lub za pomocą takich instrumentów, jak organizacje pozarządowe, służba publiczna, organy ścigania czy centralne instytucje antykorupcyjne, zostały ocenione jako średnie. Sytuacja zatem nie jest zła, mamy do dyspozycji wiele skutecznych instrumentów przeciwdziałania korupcji, które wykorzystujemy z większym lub mniejszym skutkiem. Jest jednak jeszcze sporo do zrobienia... .”

/ źr. Mechanizmy przeciwdziałania korupcji w Polsce. Raport z monitoringu, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2012, s. 14./

Temat 1: Scharakteryzuj zjawisko korupcji, prezentując jego typy i przejawy w życiu publicznym i przedstaw wpływ tego zjawiska na działanie instytucji państwowych i samorządowych oraz funkcjonowanie społeczeństwa obywatelskiego.

Materiał do Tematu 2.

„ Rozdział XVI

O zmianie Konstytucji

Artykuł 89

Inicjatywa w przedmiocie zmiany Konstytucji przysługuje zarówno Prezydentowi Republiki, na wniosek Premiera, oraz członkom Parlamentu.

Rządowy lub parlamentarny projekt zmiany Konstytucji winien być rozpatrzony zgodnie z postanowieniami, a których mowa w ustępie trzecim art. 42*, i uchwalony przez obie izby w jednakowym brzmieniu. Zmiana wchodzi w życie po zatwierdzeniu jej w referendum.

Jednakże projektu zmiany Konstytucji nie poddaje się referendum, jeżeli Prezydent Republiki zdecyduje przedłożyć go Parlamentowi zwołanemu w charakterze Kongresu; w takim przypadku projekt zmiany zostaje przyjęty, jeżeli wypowie się za nim większość trzech piątych ważnie oddanych głosów. Prezydium Kongresu jest Prezydium Zgromadzenia Narodowego. Żadne postępowanie w sprawie zmiany Konstytucji nie może być wszczęte ani kontynuowane w przypadku zagrożenia integralności terytorium państwa. Republikańska forma rządu nie może stanowić przedmiotu zmiany Konstytucji.

*Artykuł 42

Dyskusja nad rządowymi i parlamentarnymi projektami ustaw odbywa się na posiedzeniach nad tekstem przyjętym przez właściwą komisję, zgodnie z art. 43 albo nad tekstem, który został skierowany do izby.

Jednakże dyskusja nad projektem zmian w Konstytucji, nad projektami ustaw finansowych i ustaw o finansowaniu ubezpieczeń społecznych odbywa się w pierwszym czytaniu w izbie, w której złożono projekt – nad tekstem wniesionym przez Rząd, a w przypadku dalszych czytań – nad tekstem otrzymanym z drugiej izby.

Dyskusja w ramach pierwszego czytania w izbie, do której wpłynął rządowy lub parlamentarny projekt ustawy, może się odbyć dopiero po upływie sześciu tygodni od jego złożenia. W drugiej izbie dopiero po upływie czterech tygodni od przekazania jej projektu. (...)”

/źr. Konstytucja Republiki Francuskiej z dnia 4 października 1958 r. , w: Konstytucje państw Unii Europejskiej, Warszawa, Wydawnictwo Sejmowe 2011./

Temat 2.

Na podstawie materiału źródłowego i wiedzy własnej porównaj procedurę zmiany Konstytucji RP i Konstytucji Republiki Francuskiej.

Materiał do Tematu 3.

Czwarta rewolucja przemysłowa, czyli rewolucja nie tylko w przemyśle

*„ Nazwa, która wprost odnosi się do trzech poprzednich rewolucji w zasadach funkcjonowania zakładów przemysłowych, tym razem może być myląca – zasięg tej rewolucji jest dużo bardziej rozległy.(...) Klaus Schwab, założyciel Światowego Forum Ekonomicznego w Davos, w swojej wydanej w lutym 2016 r. książce *The Fourth Industrial Revolution* podaje następujący, dobitny przykład zmian. (...) Jednocześnie niemiecki rząd i ośrodki przemysłowe zapoczątkowały program *Industrie 4,0* (przemysł 4,0) z jego główną ideą *Smart Factory*. W najprostszej ujęciu polega to na tym, że jako konsumenci będziemy mogli z upływem czasu zamawiać (poza samochodami) inne w pełni spersonalizowane dla nas produkty, także te codziennego użytku. Jest to urzeczywistnienie idei „mass customization”. Będzie to możliwe (oczywiście za kilka lat)*

dzięki temu, że w pełni zautomatyzowane linie produkcyjne w wielu fabrykach będą mogły komunikować się bezpośrednio między sobą i koordynować produkcję. W wielu miastach i wielu krajach jednocześnie. (...) Klaus Schwab dzieli megatrendy technologiczne na trzy główne klastry: fizyczny, cyfrowy oraz biologiczny. Główne fizyczne przykłady zastosowania czwartej rewolucji to autonomiczne pojazdy (np. samochody, drony), zaawansowane roboty (pracujące z ludźmi w fabrykach, służące do opieki nad starszymi, sprzątające), druk 3D (...) oraz nowe materiały, np. samooczyszczające się ubrania, ceramika wymieniająca nacisk na energię, grafen.

Drugi klaster – cyfrowy – jest motorem napędowym całej rewolucji. Fundamentem do rozwoju tego klastra są zdecydowanie: internet, dostępność mocy obliczeniowych, gromadzenia i przetwarzania danych, urządzenia mobilne. W jego centrum znajduje się idea internetu rzeczy (Internet of Things, IoT). Dzięki inteligentnym czujnikom jesteśmy w stanie w zasadzie wszystko – od maszyny pracującej w fabryce przez samochód po ubrania – podłączyć do internetu. Pozwala to na tworzenie zupełnie nowych, nieznanych wcześniej modeli biznesowych nazywanych sharing economy, które umożliwiają działanie globalne tylko dzięki technologiom, bez zasobów fizycznych (np. Uber). Cyfryzacja umożliwia też tworzenie alternatywnych walut, jak np. bitcoin, działających w oparciu o rozproszone sieci bazodanowe, tzw. blockchain.

Trzeci klaster, biologiczny, dotyczy w głównej mierze pracy nad zrozumieniem kodu DNA człowieka i rozwojem umiejętności jego modyfikacji. Prostsze, pozytywne przykłady efektów rewolucji to możliwość monitoringu i zdalnego udostępniania parametrów pracy naszych organów oraz wdrażanie technologii, które pomagają w codziennym życiu osobom z dysfunkcjami (np. prace polskich naukowców nad komunikacją z wykorzystaniem tylko podbródka lub ruchu gałek ocznych).(...)

Jednym z kluczowych filarów czwartej rewolucji przemysłowej jest inicjatywa przemysł 4,0 rozpoczęta przez rząd niemiecki w roku 2011, która promuje budowanie tzw. Smart Factory. (...) Sprytna (...) fabryka ma umożliwiać przeprowadzenie w zasadzie całego procesu produkcyjnego z minimalnym udziałem ludzi. Procesy komunikacji z klientami, wykorzystanie cloud computingu do składowania i obróbki danych, automatyczny transport wewnętrzny materiałów, przetwarzanie materiałów na liniach produkcyjnych, komunikacja między maszynami i produktami, robotyzacja procesów, innowacyjne materiały oraz zastosowanie technologii druku 3D do np. uzupełniania magazynu części zamiennych – to niektóre z konkretnych pomysłów technologicznych. Szczęśliwie poziom złożoności technologicznej sprytniej fabryki sprawia, że ktoś będzie musiał tym wszystkim zarządzić, policzyć rentowność tych inwestycji, a później zadbać o poprawny proces wdrożenia i inżynieringu. I będą to ludzie.”

/źr. J. Gracel, Czwarta rewolucja przemysłowa: zmiana już tu jest (1/2)
<https://www.hbrp.pl/b/czwarta-rewolucja-przemyslowa-zmiana-juz-tu-jest-1/2/OmlmRGYW/>

Temat 3.

Na podstawie materiału źródłowego i wiedzy własnej rozważ czy teza Klausa Schwaba na temat czwartej rewolucji przemysłowej jest prawdziwa w odniesieniu do całego świata, a następnie wskaż szanse i zagrożenia, jakie niesie z sobą zjawisko Industry 4,0.

